

Nemčijo bode torej odslej preskrbovala Amerika z mesom, do zdaj jo je večinoma le Avstrija. Če pomislimo, da prevoznina ob sedanjih nizkih cenah ne hodi niti v poštev ter da stane v Ameriki velik, dobro pitan vol od 25 do 40 gld., lahko umejemo, da se naši posestniki nikakor ne bodo mogli boriti proti taki konkurenci.

Pa tudi s plemensko mlado živino bode preskrbovala Avstralija po jako nizkih cenah. Po avstralskih pragozdih rede na tisoče čed goveje živine čistega angleškega plemena. Taka reja stane primeroma jako malo. Pred nekoliko časom se je pa ustanovil v Melbournu konsorcij, ki hoče prevažati to živino v Evropo. Za zdaj ter za prvi poskus je ta konsorcij najel tri parobrode parobrodne družva „Orient“, dva pa Bremskega Lloydja. Deli bodo vanje samo lepo, mlado plemensko živino. Prvi trije parobrodi odplujejo v London, druga dva pa v Bremen.

Če pomislimo, da prizadeva pri nas živinoreja veliko stroškov, ker se ne moremo ponašati s takimi pripomočki in razmerami, kakršne so zgoraj popisane v Avstraliji, potem ne moremo dvomiti, da bode odslej nemogoča vsaka konkurenca in da se je našemu posestniku bati vedno slabših časov. Skrajni čas je torej, da se poprime naša vlada resno agrarnega vprašanja ter obvaruje posestnike gotove pogube, ki jim preti od prekmorske, do sedaj premalo omejene konkurence.

Trgovska in obrtniška zbornica.

Gospod zbornični svetnik Maks Krenner poroča o prizivu stavbinskih podjetnikov Praschnikerja in Lazarinija zoper pridružitve k obrtni zadrugi v Kamniku. Z Najvišim dovolilnim pismom z dne 14. aprila 1889. l., drž. zak. št. 73, bila je koncesionarjema Oskarju baronu Lazariniju in Alojziju Praschnikerju na podstavi zakona o železniških koncesijah z dne 14. septembra 1854. l., drž. zak. št. 238, ter zakona z dne 17. junija 1887. l., drž. zak. št. 81, podeljena pravica za zgradbo in obrat lokalne lokomotivne železnice z normalnim tirom od postaje Ljubljana cesarjeviča Rudolfa železnice do Kamnika z vlačilnico k tamošnji erarski tovarni za smodnik. Zaradi zgradbe te železnice sta koncesionarja Lazarini in Praschniker osnovala podjetje in je priglasila na njegovem mestu v Kamniku pri c. kr. okrajnem glavarstvu.

Vsled tega se je podjetnikoma predpisalo letne pridobitkovine 84 gld. in od njiju tudi zahtevalo, da plačata po smislu pravil trgovske zadruge v sodnem okraji Kamniškem vzprejemne pristojbine 84 gld.

Stavbinska podjetnika sta zoper pridružitve svojega podjetja k trgovski zadrugi in zoper plačilni nalog za vzprejemno pristojbino vložila poziv.

Pri presojanji te reči je odločilno to, spadajo li železniška podjetja k obrtnim podjetjem v ožem smislu ali ne.

Ker so po čl. V. črka I cesarskega patenta z dne 20. decembra 1859. l., drž. zak. št. 227, železniška podjetja uvrščena med tista, na katera se ne uporablja obrtni red in se ž njimi ravna po dotičnih predpisih, zato tudi določil VII. glavnega odstavka zakona z dne 15. marcija 1883. l., drž. zak. št. 39, govorečih o zadržanih, ne moči uporabljati na železniška podjetja. Stavbinskima podjetnikoma Lazariniju in Praschnikerju, katera sta podjetje osnovala samo zaradi zgradnje železnice iz Ljubljane v Kamnik in samo za gradbeno dobo, zgraditi je železnico le na podstavi omenjenega Najvišega dovolilnega pisma z dne 14. aprila 1889. l., ter so za to podjetje merodajna določila naredb ministerstva za trgovino, obrt in javne stavbe z dne 14. septembra 1854. l., drž. zak. št. 238, in zakon o lokalnih železnicah z dne 17. junija 1887. l., drž. zak. št. 81, in je zatorej le po teh določbah ž njim ravnati.

Plačevanje pridobitkovine je v tem slučaju ravno tako brez pomena, kakor pri mnogih drugih, ki jo plačujejo, na katere pa se ne uporablja obrtni red.

Odbor zatorej predlaga: Častita zbornica naj izreče v svoji izjavi do vis. c. kr. dež. vlade, da železniških podjetnikov Praschnikerja in Lazarinija ni moči siliti, da bi pristopila k zadrugi trgovskih obrtnikov v sodnem okraji Kamniškem in plačala 84 gld. vzprejemne pristojbine.

Politične stvari.

Državni zbor.

V seji proračunskega odseka dne 12. t. m. so se posvetovali o soli. Več govornikov je poudarjalo potrebo živinske soli ter trdilo sploh, da je sol predraga. Posebno rezko je govoril baron Morse, ki je očital vladi, da je ni sploh volja v tem oziru kaj storiti, kar dokazujejo mnogoletne pritožbe in resolucije, vzprejete v tem oziru pri proračunskih obravnavah, ki so do danes ostale brezuspešne. Poslanec dr. Menger je rekel, da je skrajni čas, da se vpelje živinska sol, posebno pa zato, ker so primorani posestniki vsled velike konkurence pri žitu, katero se je tako zelo ucenilo, da jim ga ne kaže več pridelovati, svojo pozornost obračati bolj na živinorejo ter se ž njo pečati. Vzprejela se je tudi resolucija, ki zahteva od vlade, da brž ko mogoče ustreže občni želji ter vpelje tudi živinsko sol.

Finančni minister dr. Steinbach brani vlado ter zatrjuje, da jo je resna volja, ugoditi izrečeni želji, ker je res opravičena, da je pa v tej reči vezana tudi na ogrsko vlado, s katero se uže dolgo pogaja v tem pogledu. Do zdaj, pravi minister, niso imela pogajanja dobrega uspeha, nadeje se pa, da se bode sčasoma to vprašanje vender le dalo rešiti ugodno.

Odsek ta je v tej seji rešil tudi oddelek „državni dolg“ ter pritrdil vladnim predlogom.